

NAARDENSE KWEKER WERD TOONAANGEVEND TUINARCHITECT

Dirk Tersteeg, landschapsarchitect

Naast het Bilderdijkpark, het Mouwtje in Bussum en het Rembrandtpark in Naarden ontwierp de Naardense tuinarchitect Dirk Tersteeg talloze parken en tuinen in heel Nederland. Ook de begraafplaats en de doolhof in Valkeveen en de fraaie tuin van kasteel De Hooge Vuursche zijn bijvoorbeeld van zijn hand.

Opleiding

Dirk Frederik Tersteeg werd op 17 februari 1876 in Amsterdam geboren als zoon van een aannemer. Hij werd opgeleid aan de tuinbouwschool Linnaeus in Watergraafsmeer. Na deze opleiding liep hij stages bij rozen- en boomkwekerijen in achtereenvolgens Huizen, Duitsland, Frankrijk en Engeland. In 1899 nam hij met zijn broer Jan Georg Tersteeg een kwekerij in Naarden over. In 1903 trouwde hij met Henriëtte Goedkoop en verhuisde met haar naar het huis naast de kwekerij. De kwekerij leverde echter maar weinig op. Zijn broer besloot om naar

Canada emigreren en Tersteeg ging zich steeds meer specialiseren als tuinarchitect. De kwekerij hield hij voor eigen gebruik aan.

Tuinarchitectuur

In 1903 ontwierp Tersteeg zijn eerste tuin bij Villa Vijverhof, het woonhuis van Gerard Philips in Eindhoven. Hij ontwierp voornamelijk privétuinen in 't Gooi, Twente, Den Haag, Wassenaar, Eindhoven en Sittard. Op den duur werd hij ook steeds vaker door gemeentes aangetrokken om te adviseren over de groenvoorzieningen. De beroemde architect Pierre Cuijpers, die in 1910 het kasteel De Hooge Vuursche had ontworpen dat tussen 1910 en 1912 gebouwd werd, vroeg Tersteeg om de tuin te ontwerpen.

Nieuwe Architectonische Tuinstijl

Tersteeg ontwierp in de 'Nieuwe Architectonische Tuinstijl'. Kenmerkend hiervoor zijn gemetselde elementen, die allerlei vormen kunnen krijgen: keermuren, fraaie percola's, priëlen, monu-

De brug bij de Burgemeester s'Jacoblaan.

Kasteel Hoge Vuursche (foto tripadvisor.com).

mentale trappartijen, ommuurde vijvers. Vaak zijn er verdiepte partijen en geaccentueerde hoogteverschillen. In het Bilderdijkpark en het Mouwtje zijn deze kenmerken goed terug te vinden. In tuinen was de indeling vaak gebaseerd op de architectuur van het huis, om een eenheid van huis en tuin te bewerkstelligen.

Kleinere tuinen

De Nieuwe Architectonische Tuinstijl was een reactie op de Engelse

Landschapsstijl, die vanaf het eind van de achttiende eeuw in zwang was. Deze stijl kwam goed tot z'n recht in heel grote tuinen, zoals die van de 's-Gravelandse landgoederen. De huizen die vanaf het eind van de negentiende eeuw in nieuwe wijken werden gebouwd, hadden minder grote tuinen. Naast gemetselde elementen legde Tersteeg ook borders aan met zorgvuldig gekozen planten van verschillende hoogtes, vormen en kleuren.

Dirk Tersteeg.

Commissies

Gaandeweg steeg de ster van Tersteeg. Hij was lid van de schoonheidscommissies van Huizen en Naarden, bestuurslid van de in 1911 opgerichte vereniging Heem- en van de in 1925 opgerichte Bond van Nederlandse Tuinarchitecten. Hij was ook lid van de Vaste Commissie voor Uitbreidingsplannen in Noord-Holland en werd door deze commissie in 1923 samen met W.M. Dudok aangewezen als bemiddelaar in een conflict tussen Bussum en Naarden over het gebruik van de Brediusweg. In 1935 ontwierp hij het Nederlands paviljoen op de Werelttentoonstelling in Brussel. Dirk Tersteeg overleed op 5 december 1942 in Naarden.

Bronnen:

R. Gerven, 'De groene nalatenschap van Tersteeg', Architectuurcentrum Eindhoven 2021; Gerritjan Deunk, 'Tuinarchitect Dirk Tersteeg in Naarden en ver daarbuiten' op www.tuinenenstruinen.org

Eric Bor

Gezicht vanaf de brug bij de Burgemeester s'Jacoblaan.

Het Meertje van Vlek in Naarden.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

De 'Olympische Spelen van de Bijlstraat'

Een geslaagde dag, deze 5e editie van de 'Spelen' voor de Bussumer jeugd op 17 augustus 1955. Organisatoren van het eerste uur waren Joop Vrakking (voorzitter), Wim Vos (secretaris) en Rien van Harmelen (penningmeester), intussen 15 en 16 jaar oud. Weken tevoren al waren ze druk om de financiën rond te krijgen: twee centen contributie van de deelnemers (of een dubbeltje donatie van de ouders). De dag werd afgesloten met een filmvoorstelling in de openlucht.

FOTO: JACQUES STEVENS (GOOIENVECHTHISTORISCH.NL)